

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Tdo/28/2021
Identifikačné číslo spisu: 2318011011
Dátum vydania rozhodnutia: 10.08.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Paluda
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:2318011011.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Paludu a sudcov JUDr. Dany Wänkeovej a JUDr. Martina Piovartsyho v trestnej veci obvineného W. W. pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona, na neverejnom zasadnutí konanom 10. augusta 2021 v Bratislave, o dovolaní obvineného W. W. proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 23. júla 2020, sp. zn. 3To/67/2020, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného W. W.W. odmieta.

Odôvodnenie

I.

Konanie predchádzajúce dovolaniu

Rozsudkom Okresného súdu Galanta (ďalej aj „prvostupňový súd“ alebo „okresný súd“) zo 4. novembra 2019, sp. zn. 31T/109/2018, v spojení s opravným uznesením zo 6. februára 2020, sp. zn. 31T/109/2018, bol obvinený W. W. uznaný za vinného z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

dňa 29. augusta 2017 v čase okolo 10:45 hod. viedol ako vodič osobné motorové vozidlo zn. Mercedes Benz, EČV: K.-XXXIM, po ceste 1/62 v meste Sereď zo smeru od OD Progress po ulici M. R. Štefánika pri farskom kostole sv. Jána Krstiteľa a vykonával odbočovanie vľavo na vedľajšiu cestu do ulice Námestie republiky, pričom sa dostatočne nevenoval vedeniu vozidla a nesledoval situáciu v cestnej premávke, následkom čoho vytvoril náhlu prekážku motocyklistovi V. Q., ktorý viedol motocykel zn. Yamaha, EČV: F.-XXXAF, rovno po hlavnej ceste po ulici M. R. Štefánika zo smeru od predajne potravín LIDL, čím ohrozil motocyklistu, lebo ho prinútil k intenzívnemu brzdeniu a následnému pádu z motocyklu - vyvolal na vozovke kolíznú situáciu, následkom čoho došlo k zrážke motocyklu s vozidlom, motocyklista V. Q. utrpel ťažké zranenia - odierku pravého predlaktia veľkosti 20 cm, suprabazálnu viacúlomkovú zlomeninu dislokovanú I. záprstnej kosti na ľavej ruke s posunom lomných plôch, zlomeninu bázy distálneho článku palca na ľavej ruke s posunom lomnej plochy, zlomeninu V.

predpriehlavkovej kosti vpravo, otvorenú viacpočetnú vnútrokĺbovú zlomeninu oboch hrboľov píšľaly, viacpočetnú zlomeninu hornej časti ihlice vpravo s posunom úlomkov, zlomeninu tela IV. predpriehlavkovej kosti na pravej nohe s posunom lomných plôch viacúlomkovú, pričom V. Q. je práceneschopný od 29. augusta 2017 až doposiaľ, v dôsledku čoho je závažne obmedzený na obvyklom spôsobe života, čím obvinený svojím konaním porušil ustanovenie § 4 ods. 1 písm. c) zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke v znení neskorších predpisov, a to závažnejším spôsobom podľa § 137 ods. 2 písm. c), písm. h) zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke v znení neskorších predpisov.

Za to mu prvostupňový súd podľa § 157 ods. 2 Trestného zákona uložil trest odňatia slobody v trvaní 1 rok a 3 mesiace.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona mu prvostupňový súd výkon uloženého trestu podmienene odložil a podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona mu určil skúšobnú dobu podmienene odsúdenia v trvaní 2 roky.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona prvostupňový súd obvinenému uložil aj trest zákazu činnosti spočívajúci v zákaze vedenia motorových vozidiel v cestnej premávke v trvaní 1 rok a 6 mesiacov.

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku prvostupňový súd uložil obvinenému povinnosť nahradiť poškodeným:

- Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s., IČO: 35 937 874, sídlo Panónska cesta 2, Bratislava, škodu vo výške 3 286,90 €,
- Sociálna poisťovňa, IČO: 30 807 484, sídlo ul. 29. augusta 8 a 10, Bratislava, škodu vo výške 4 030,60 €,
- V. Q., nar. XX. U. XXXX, trvalý pobyt V. XXXX/XX, W., škodu vo výške 2 238,41 €.

Podľa § 288 ods. 2 Trestného poriadku prvostupňový súd odkázal poškodeného V. Q., nar. XX. U. XXXX, trvalý pobyt V. XXXX/XX, W., so zvyškom jeho nároku na náhradu škody na civilný proces.

Krajský súd v Trnave (ďalej aj „krajský súd“) rozhodujúc o odvolaní obvineného W. W. proti uvedenému rozsudku prvostupňového súdu uznesením z 23. júla 2020, sp. zn. 3To/67/2020, odvolanie obvineného W. W. podľa § 319 Trestného poriadku ako nedôvodné zamietol.

II.

Dovolanie

a vyjadrenie k nemu

Proti citovanému uzneseniu Krajského súdu v Trnave podal obvinený W. W. dovolanie prostredníctvom pre dovolacie konanie zvoleného obhajcu JUDr. Pavla Gráčika písomným podaním z 2. februára 2021, podaným na poštovú prepravu 3. februára 2021, z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Naplnenie predmetného dovolacieho dôvodu odôvodnil obvineným tým, že súd nepríbral do konania znalca z odboru cestná doprava, odvetvie nehody v cestnej doprave, ako aj spôsobom, akým sa prvostupňový i odvolací súd vysporiadali s neprihliadnutím na jeho návrh na vykonanie dokazovania.

Vo vzťahu k nepríbratiu znalca do konania obvinený v dovolaní odcitoval časť rozsudku okresného súdu i uznesenia krajského súdu a uviedol, že súdy dospeli k svojim tvrdeniam napriek tomu, že do konania nebol príbratý znalec z odboru cestná doprava, odvetvie nehody v doprave, hoci obvinený o takýto postup žiadal. Považuje za veľmi neštandardné, ak sa do trestného konania, v ktorom sa ublíženie na zdraví odvodzuje od dopravnej nehody, nepríberie znalec z odboru doprava, o to viac neštandardný je postup, ak súd znalca do konania nepríberie ani na návrh strany konania. Obvinený je toho názoru, že najmä vo vzťahu k posúdeniu miery zavinenia dopravnej nehody je potrebné disponovať odbornými

znalosťami, ktoré má na mysli § 141 ods. 1 Trestného poriadku. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu je podľa obvineného zrejme, že odobril postup okresného súdu, ktorý sám posúdil nehodový dej do tej miery, že vyvodil zavinenie obvineného za vznik nehodového deja. Obvinený pritom vo svojom odvolaní, ako aj v konaní pred prvostupňovým súdom prezentoval argumenty, ktoré bolo podľa jeho názoru potrebné vyhodnotiť na jednoznačné a presvedčivé zodpovedanie otázky zavinenia vzniku dopravnej nehody, v dôsledku ktorej utrpel poškodený zranenia popísané v skutkovej vete rozsudku prvostupňového súdu.

Návrh na doplnenie dokazovania obvinený odôvodnil špecifickosťou predmetu trestného konania, v ktorom na vyriešenie otázky zavinenia nepostačujú vedomosti súdu a taktiež ho odôvodnil skutočnosťami, ktoré vyplynuli z hlavného pojednávania konaného 4. novembra 2020, na ktorom obvinený poprel, že by predmetnú nehodu zavinil, resp. že by vytvoril pre poškodeného náhlu prekážku a teda že by porušil dôležitú povinnosť uloženú mu podľa zákona. Obvinený vo svojom výsluchu uviedol, že poškodeného registroval, ale keďže bol ďaleko od neho, vo vzdialenosti, ktorá mu umožňovala bezpečne odbočiť na vedľajšiu cestu bez toho, aby poškodeného ohrozil, tak tento odbočovací manéver aj uskutočnil. V žiadnom prípade však poškodeného neohrozil. Z výpovede obvineného dokonca vyvstala skutočnosť, že poškodený zrýchlil v čase, keď už obvinený vykonával odbočovací manéver, v dôsledku čoho sa k ním vedenému autu priblížil skôr ako obvinený stihol dokončiť už začatý odbočovací manéver. Obvinený je toho názoru, že ak by nezrýchlil, tak by k zrážke nedošlo. Obvinený pritom motocykel počul zrýchliť, vzhľadom na špecifický zvuk motorky. Navyše, aj samotný poškodený vo svojej výpovedi na hlavnom pojednávaní 4. novembra 2019 uviedol: „...keď Mercedes prerušil odbočovanie, tak som zrýchlil, pretože som myslel, že mám priestor, aby som prešiel. Bol to normálny plynulý rozbeh.“ S poškodeným sa tak obvinený zhoduje v tom, že poškodený zrýchlil, avšak nie je zrejme, o koľko mal zrýchliť, pričom súd sa uspokojil len s jeho vágnym vyjadrením, že išlo o plynulý rozbeh. Podľa obvineného však ide o podstatnú skutočnosť, ktorá podľa jeho názoru mala byť objasnená. S uvedenou argumentáciou obvineného sa však nezaoberal ani odvolací súd, hoci už samotné sporné výpovede obvineného a poškodeného ohľadom priebehu nehody vytvorili podľa obvineného podklad pre pribratie znalca z odboru cestná doprava, odvetvie nehody v cestnej doprave, nehovoriac o tom, že nebola skúmaná rýchlosť vozidla obvineného v čase pred nehodou, resp. v čase nárazu a žiadnym spôsobom nebola preskúmaná ani rýchlosť motocykla, ktorý viedol poškodený v čase pred nárazom. Obvinený je toho názoru, že zistenie rýchlosti motocykla vedeného poškodeným v čase, keď mohol obvineného prvýkrát uvidieť, v čase keď začal brzdiť a v konečnom dôsledku aj v čase nárazu je podstatné pre spravodlivé rozhodnutie v predmetnom konaní. Rovnako tak vzdialenosť motocykla poškodeného od vozidla obvineného v čase, keď začal brzdiť, je podľa obvineného veľmi podstatným faktorom pre posúdenie zodpovednosti za vznik nehody. Rovnako tak nebolo skúmané, po akom čase od údajného vytvorenia náhlej prekážky obvineným začal poškodený brzdiť. Otázne je podľa obvineného aj to, či sa vykonaním iného manévru nemohlo zrážke predísť, konkrétne obídením motorového vozidla obvineného, najmä s poukazom na to, do akej časti motorového vozidla obvineného narazil motocykel poškodeného, keďže tento narazil do zadnej časti jeho vozidla, čo navodzuje dojem, že pokiaľ by poškodený nezačal reflexne brzdiť prednou brzdou, nespadol a nešúchal sa po zemi, tak mohol mať možnosť bezpečne obísť zadnú časť motorového vozidla obvineného.

S uvedenými skutočnosťami, ktoré bolo podľa obvineného potrebné v tomto konaní objasniť, sa krajský súd v napadnutom uznesení žiadnym spôsobom nezaoberal, dokonca odobril postup Okresného súdu Galanta, pričom oba konajúce sudy sa relevantne nezaoberali obsahom výpovede obvineného z hlavného pojednávania 4. novembra 2019. Oba sudy totiž prihliadali na výpoveď obvineného z prípravného konania z 2. decembra 2017. Konštatovania súdov vo vzťahu k jeho výpovedi zo 4. novembra 2019, že ide o účelovú výpoveď, by podľa obvineného boli namieste v prípade vykonania znaleckého dokazovania, avšak nie v prípade dôkaznej situácie ku dňu vyhlásenia rozsudku. Obvinený je toho názoru, že v rozpore s § 2 ods. 12 Trestného poriadku bola jeho výpoveď vyhodnotená ako účelová bez jej následnej verifikácie znaleckým dokazovaním. Spôsob, akým obvinený vypovedal na hlavnom pojednávaní, je výkonom jeho práva na obhajobu v zmysle § 2 ods. 9 Trestného poriadku a potrebe hodnotenia tohto dôkazu podľa obvineného nezodpovedá len jej označenie za účelovú bez toho, aby bola zo strany súdu verifikovaná. Súd podľa obvineného nemá takú vedomosť, aby mohol vyhodnotiť spôsob

a techniku jazdy účastníkov dopravnej nehody, pričom tieto tvrdenia sú podľa obvineného podložené aj rozhodovacou praxou súdov, na ktorú poukázal už v podanom odvolaní a zopakoval ju aj v dovolaní (R 56/2004, V 21/1971, R 27/1988, R 1/1966). Súd preto podľa obvineného nebol oprávnený ustáliť priebeh nehodového deja, a to už vôbec nie v prípade, ak ide o nehodu, v rámci ktorej je na ustálenie deja potrebné vziať do úvahy viacero faktorov, ako sú brzdná dráha, poškodenia vozidiel, stav vozovky a pod. Týmto faktormi sa súd podľa obvineného nijako nezaoberal, hoci len ich posúdením je možné ustáliť aj mieru zavinenia oboch účastníkov nehody. Skutkový stav týkajúci sa priebehu nehody je podľa obvineného ozrejmený iba jeho výpoveďou a výpoveďou poškodeného; všetky ďalšie dôkazy, napr. zranenia, fotodokumentácia a pod. sú len zaznamenaním deja, ktorý nastal po nehode, resp. ako následok nehody, a teda priamo nedokumentujú priebeh nehodového deja. Jedine znalec z odboru cestná doprava, odvetvie nehody v cestnej doprave, je podľa obvineného kompetentný s určitosťou ustáliť priebeh nehodového deja. Z tohto dôvodu považuje obvinený za neprípustné konštatovanie krajského súdu, že je objektívne preukázané, že obvinený zavinił dopravnú nehodu, pretože súdom nebol hodnotený žiaden relevantný údaj pre takúto dedukciu. Na základe skutkového stavu zisteného okresným súdom, ktorý si osvojil aj krajský súd, by podľa obvineného bolo skôr namieste aplikovanie zásady v pochybnostiach v prospech obvineného. Neúplnosť konania je podľa obvineného podčiarknutá aj tým, že prvostupňový súd vo svojom rozsudku uviedol, že rýchlosť jazdy vozidiel mala byť zrejmá z výpovedí, pričom s týmto záverom sa podľa obvineného nepochopiteľne stotožnil aj krajský súd, hoci rýchlosť jazdy, vzhľadom na výpovede, nebolo možné hodnotiť ako ustálenú.

Obvinený je toho názoru, že aj ak by poškodeného mohol vidieť, resp. videl v čase, keď začal s odbočovacím manévrom a videl by, že na jeho vykonanie má dostatok času, nemohol predpokladať, že poškodený zrýchli natoľko, že sa k nemu priblíži ešte pred dokončením odbočovacieho manévru. Podľa obvineného by bolo možné dedukovať, že mal dať prednosť protiídúcemu poškodenému po hlavnej ceste, avšak ak by ho poškodený videl, ako uskutočňuje odbočovací manéver a ešte ho nedokončil predtým, než sa k nemu priblíži, bolo podľa obvineného povinnosťou poškodeného urobiť všetko pre to, aby sa vyhol kolízii.

V predmetnej veci neobstojí podľa obvineného konštatovanie okresného súdu ani krajského súdu, že bolo na ňom, aby si zaobstaral „súkromný“ znalecký posudok. Takáto argumentácia súdov by bola podľa obvineného náležitá v tom prípade, ak by už v konaní bol pribratý znalec a vyhotovený znalecký posudok z odboru cestná doprava, odvetvie nehody v cestnej doprave a on by nebol uzročený so závermi takto vyhotoveného znaleckého posudku. V predmetnom konaní však znalec nebol vôbec pribratý, preto návrh obvineného na pribratie znalca bol plne dôvodný a okresný súd mal jeho návrhu na doplnenie dokazovania vyhovieť. Nepribratie znalca do predmetného konania predstavuje podľa obvineného zásadné porušenie jeho práva na obhajobu.

Vo vzťahu k odôvodneniu odmietnutia vykonania obvineným navrhovaného dôkazu prvostupňovým súdom tento uviedol, že podať návrhy na doplnenie dokazovania nie je podľa § 240 ods. 3 Trestného poriadku nutné chápať ako povinnosť, ktorá by bola koncentrovaná výlučne len na moment doručenia výzvy podľa § 240 ods. 3 Trestného poriadku, pretože návrhy na vykonanie dokazovania je možné podať aj v priebehu trestného konania, najmä ak vykonaným dokazovaním vyplynie najavo potreba uskutočnenia ďalšieho dokazovania. Ďalším, pre obvineného nepochopiteľným postupom krajského súdu, bol poukaz na zásadu hospodárnosti konania, pričom obvinený nerozumie najmä tomu, prečo dal krajský súd prednosť zásade hospodárnosti pred zásadou zistenia skutkového stavu bez dôvodných pochybností. Hľadisko hospodárnosti podľa obvineného nemožno nadradiť požiadavke náležitého zistenia skutkového stavu a ostatným zásadám trestného konania.

Na základe uvedeného obvinený požiadal dovolací súd, aby v zmysle § 386 ods. 1 Trestného poriadku vyslovil porušenie zákona z dôvodu naplnenia ním uvádzaného dovolacieho dôvodu a aby následne v zmysle § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok Krajského súdu v Trnave z 23. júla 2020, sp. zn. 3To/67/2020, a prikázal súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu obvineného sa vyjadřila prokurátorka Okresnej prokuratúry Galanta (ďalej len

„prokurátorka“) písomným podaním z 8. marca 2021, v ktorom uviedla, že rozsudok (zrejme mala na mysli uznesenie, pozn.) Krajského súdu v Trnave z 23. júla 2020, sp. zn. 3To/67/2020, je zákonný a vecne správny, pričom už v samotnom odôvodnení rozsudku okresného súdu bolo jasne a zreteľne vysvetlené, z akých dôvodov súd odmietol na hlavnom pojednávaní obhajobou navrhnuté znalecké dokazovanie polohy vozidiel pred zrážkou, pretože išlo o okolnosť, ktorú bolo možné zistiť inými už skôr vykonanými dôkazmi. Navyše, ako podľa prokurátorky správne konštatovali oba konajúce súdy, nič nebránilo tomu, aby uvedený dôkaz súdu predložil samotný obvinený, ak mal byť v jeho prospech. Dovolateľom vytýkané nedostatky súdneho konania, vrátane dodržania práva obvineného na obhajobu, boli konajúcimi súdmi starostlivo skúmané a vyhodnotené. Prokurátorka poukázala na to, že súd dospel k záveru, že v uvedenom rozsahu vykonané dokazovanie je na zákonné a spravodlivé posúdenie veci dostatočné.

Nakoľko napadnutý rozsudok krajského súdu (zrejme mala na mysli uznesenie, pozn.) prokurátorka považovala za zákonný a s vykonaným dokazovaním, právnu kvalifikáciou skutku a dôvodmi rozhodnutia sa plne stotožnila, nepovažovala dovolanie za dôvodné a opodstatnené, pričom zároveň dala do pozornosti dovolacieho súdu, či sa dovolateľ v predmetnej veci v skutočnosti nedomáha opätovného preskúmania vykonaného dokazovania a zmeny správnosti a úplnosti zisteného skutku, ktoré dovolací súd v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku skúmať ani meniť nemôže.

S poukazom na uvedené prokurátorka navrhla, aby dovolací súd dovolanie obvineného W. W. podľa § 392 ods. 1 Trestného poriadku zamietol.

K dovolaniu obvineného sa vyjadrila aj poškodená Sociálna poisťovňa písomným podaním z 25. februára 2021, v ktorom uviedla, že v predmetnej veci sa v celom rozsahu pridrižiava všetkých svojich doterajších výpovedí a písomných vyjadrení, k samotným okolnostiam dopravnej nehody sa vyjadriť nevedela.

Spis spolu s podaným dovolaním bol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky predložený 20. apríla 2021.

III.

Konanie pred dovolacím súdom

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], v zákonnej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku), a že spĺňa obligatorne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1 a ods. 2 Trestného poriadku). Okrem toho zistil, že bola splnená aj podmienka dovolania podľa § 372 ods. 1 Trestného poriadku, veta prvá, keďže obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok a o tomto bolo rozhodnuté.

Súčasne však dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, nakoľko je zrejme, že nie sú naplnené dôvody dovolania uvedené v § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

Úvodom je potrebné uviesť, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu, ktorým sa má zabezpečiť náprava procesných a hmotnoprávných chýb taxatívne uvedených v ustanovení § 371 ods. 1 písm. a) až n) Trestného poriadku. Dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok (s výnimkou dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku) neslúži na revíziu skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa.

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Naplnenie tohto dovolacieho dôvodu odôvodnil obvinený W. W. odmietnutím jeho návrhu na doplnenie dokazovania príbratím znalca z odboru cestná doprava, odvetvie nehody v cestnej doprave za účelom posúdenia priebehu nehodového deja.

V súvislosti s touto dovolacou námietkou najvyšší súd v prvom rade poukazuje na svoje uznesenie z 15. decembra 2009, sp. zn. 2 Tdo 45/2009, uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 7, roč. 2011, v zmysle ktorého „Právo na obhajobu v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku je potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu (§ 34 ods. 4 Trestného poriadku). Za porušenie práva na obhajobu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku, resp. uplatnení oprávnenia podľa § 2 ods. 11 Trestného poriadku. Ak by záver orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu učinенý v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú, a že ju nebude overovať ďalšími dôkazmi, zakladal opodstatnenosť dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, ktorá vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu.“

Zároveň v zmysle uznesenia najvyššieho súdu zo 14. januára 2014, sp. zn. 2 Tdo 1/2014, uverejneného v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 116, roč. 2014 „Dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku vyžaduje, aby bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu. Nie je ním len všeobecné právo obvineného zvoliť si obhajcu a radíť sa s ním počas úkonov vykonávaných orgánom činným v trestnom konaní a súdom (§ 34 Trestného poriadku), ale aj právo na navrhovanie dôkazov priamo obvineným alebo prostredníctvom obhajcu (§ 34 ods. 1, § 44 ods. 2 Trestného poriadku). Ak uplatnenie práva na obhajobu spočíva aj v navrhovaní dôkazov, zodpovedá mu povinnosť orgánov činných v trestnom konaní a súdu zaoberať sa každým dôkazným návrhom a najneskôr pred meritórnym rozhodnutím tomuto návrhu buď vyhovieť alebo ho odmietnuť (272 ods. 3 Trestného poriadku), alebo rozhodnúť, že sa ďalšie dôkazy vykonávať nebudú (§ 274 ods. 1 Trestného poriadku).“

S poukazom na vyššie uvedené je vo vzťahu k predmetnej veci potrebné uviesť, že o návrhu obvineného na doplnenie dokazovania znaleckým dokazovaním znalcom z oblasti cestná doprava okresný súd rozhodol na hlavnom pojednávaní 4. novembra 2019 tak, že podľa § 240 ods. 3 a § 272 ods. 3 Trestného poriadku odmietol vykonať dôkaz znaleckým dokazovaním znalcom z odboru cestná doprava. Odmietnutie návrhu okresný súd odôvodnil v rozsudku na str. 5 nasledovne:

„Súd odmietol obhajobou navrhnutý dôkaz znaleckým dokazovaním k polohe vozidiel pred zrážkou, pretože jednak nebol navrhnutý bez meškania po doručení výzvy na vyjadrenie, čo bola dňa 30. augusta 2018, ale až na hlavnom pojednávaní dňa 4. novembra 2019, bez akejkoľvek objektívnej prekážky. K tomuto súd zdôrazňuje, že obžalovanému nič nebráni predkladať dôkazy vo svoj prospech a dať si vypracovať znalecký posudok, na čo mal dostať času, a takýto postup predstavuje výslovne len obštrukcie. Súd však odmietol tento dôkaz aj z dôvodu, že na základe doteraz vykonaných dôkazov mal skutkový stav dostatočne preukázaný, poloha vozidiel pred nárazom je zjavná a otázku rýchlosti vozidiel, okrem toho že je zrejmá z výpovedí, by nevedel o nič podrobnejšie zodpovedať. Taktiež odmietol obžalobou navrhnutý výsluch JUDr. Š. (zástupca Všeobecnej zdravotnej poisťovne, a. s.) a Ing. V. (zástupca Sociálnej poisťovne), ktoré neboli prítomné pri skutku a vystupujú iba za účelom uplatnenia nárokov na náhradu škody svojich organizácií. Poškodený nemusí byť nevyhnutne aj svedkom, hlavne pri trestných činov, v ktorých výška škody nie je znakom skutkovej podstaty, nevidí súd zmysel výsluchu takéhoto poškodeného ako svedka iba za účelom rozhodovania o náhrade škody v adhéznom konaní, na čo si vystačí s písomnými dôkazmi a v prípade požiadavky ďalšieho dokazovania odkáže v zmysle § 288 ods. 1 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „TP“) na civilný proces.“

Krajský súd v napadnutom uznesení v nadväznosti na odvolacie námietky obvineného vo vzťahu k odmietnutiu vykonania tohto návrhu na str. 4 - 6 uviedol:

„Krajský súd s prihliadnutím na obhajobné námietky obžalovaného považuje za potrebné iba doplniť, že vykonaným dokazovaním bola vina obžalovaného W. W. bezpečne a spoľahlivo preukázaná, pretože vo veci bola produkovaná reťaz usvedčujúcich dôkazov voči nemu, ktoré dovoľujú ustáliť jediný opodstatnený záver a to, že dňa 29. augusta 2017 v čase okolo 10:45 hod. viedol ako vodič osobné motorové vozidlo zn. Mercedes Benz, EČV: K.-XXXIM, po ceste 1/62 v meste Sereď zo smeru od OD Progress po ulici M. R. Štefánika pri farskom kostole sv. Jána Krstiteľa a vykonával odbočovanie vľavo na vedľajšiu cestu do ulice Námestie republiky, pričom sa dostatočne nevenoval vedeniu vozidla a nesledoval situáciu v cestnej premávke, následkom čoho vytvoril náhlu prekážku motocyklistovi V. Q., ktorý viedol motocykel zn. Yamaha, EČV: F.-XXXAF, rovno po hlavnej ceste po ulici M. R. Štefánika zo smeru od predajne potravín LIDL, čím ohrozil motocyklistu, lebo ho prinútil k intenzívnemu brzdeniu a následnému pádu z motocyklu - vyvolal na vozovke kolíznú situáciu, následkom čoho došlo k zrážke motocyklu s vozidlom, motocyklista V. Q. utrpel ťažké zranenia, čím svojím konaním porušil ustanovenie § 4 ods. 1 písm. c) zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke v znení neskorších predpisov, a to závažnejším spôsobom podľa § 137 ods. 2 písm. c), písm. h) zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke v znení neskorších predpisov.

Skutkový stav veci pred súdom prvého stupňa bol ustálený pritom nie len na podklade výsluchu obžalovaného a poškodeného, ktorí mohli sledovať nehodový dej, ale aj na základe listinných dôkazov vo forme zápisnice o obhliadke miesta dopravnej nehody ODI v Galante, fotodokumentáciou z miesta cestnej dopravnej nehody a tiež znaleckým skúmaním vzniknutých zranení znalcom z odboru zdravotníctvo.

Súdu prvého stupňa, vzhľadom na rozsah vykonaného dokazovania, keď zisťovanie skutkového stavu veci bolo vykonané posúdením nehodového deja vyhodnotením vyššie uvedených dôkazov aj napriek zamietnutiu návrhu obžalovaného na pribratie znalca z odboru cestnej dopravy, nie je možné vytknúť žiadne pochybenie ohľadne skutkových zistení, z ktorých vychádzal pri svojom rozhodovaní.

Odvolací súd považuje za nutné predovšetkým zdôrazniť, že obhajoba obžalovaného (ktorou argumentoval až v priebehu hlavného pojednávania) bola overovaná nielen výsluchom poškodeného, ale aj listinnými dôkazmi, ktoré tvoria obsah spisového materiálu.

Tak, ako uvádza i okresný súd v napadnutom rozsudku, svedok a poškodený V. Q. od začiatku trestného konania konzistentným, nemenným spôsobom vypovedal tak, že nehoda sa stala v Sereďi na hlavnej ceste, kadiaľ išiel na motocykli a pri kostole mu cestu skrížil protiúdiaci Mercedes, ktorý odbočoval doľava. Najprv, ako sa blížil toto odbočovanie prerušil, no potom mu náhle skrížil obžalovaný cestu. Reflexne zabrzdil prednou brzdou, spadol aj s motorkou na zem a došlo ku kolízii. Pred ním neboli žiadne vozidlá ani cez prechod nikto neprechádzal, s motorkou spadol asi v strede križovatky, zvyšok sa došúchal. Pre skutkom nezrýchľoval, práve naopak zvoľňoval a brzdl motorom, keďže šiel do križovatky a vyzeralo to, že obžalovaný bude odbáčať, no potom zastal, tak si myslel, že ho vidí, tak pridral. Mohol ísť 30 - 40 km/h.

Obžalovaný na hlavnom pojednávaní na rozdiel od prípravného konania uviedol, že v kritickom čase odbočoval z hlavnej cesty doľava na vedľajšiu cestu, poškodeného registroval a bol ešte ďaleko pred ním, za prechodom pre chodcov cez ktorý prechádzali ľudia. Ako vykonával odbočovanie a bol už na vedľajšej ceste, poškodený do neho narazil. Nevie, ako sa mohol tak rýchlo dostať k nemu, musel veľmi prudko zrýchliť, určite nešiel predpísaných 50 km/h a asi pred ním dostal šmyk, pričom narazil predným kolesom do zadnej časti jeho auta. Vtedy už bol skoro celým autom na vedľajšej ceste, išiel pomaly a dával pozor. Pred odbočením dal smerovku a autom zašiel k ľavej strane cesty, aby ho rovno idúce autá mohli obísť. Predpokladal, že motorka poškodeného bude spomaľovať, keďže bol pred ňou ešte prechod pre chodcov, no ona musela zrýchliť. Náraz nevidel, iba počul suchnutie o auto, ako by niekto kopol do

dverí. Pri odbáčaní išiel pomaly, možno 15 - 20 km/h. Pri svojom prvom výsluchu na polícii nevedel presne, o čo sa jedná, mnohému nerozumel a jeho otcovi nedovolili byť pri výsluchu s ním, nakoniec povedal, že všetko v zápisnici súhlasí. Auto užíval pred nehodou asi 2 mesiace, pred poškodeným išlo ešte jedno auto, preto pri odbočovaní zastal aby prešlo, no poškodeného videl až ďalej. Po náraze už s autom nehýbal, oproti šli policajti tak tí hneď zastavili.

V prípravnom konaní obžalovaný uviedol, že v kritickom čase a mieste chcel ísť na futbalový štadión, keď pri odbočovacom manévri svojou neopatrnosťou, resp. nepozornosťou vytvoril protiídúcemu motocyklistovi idúcemu po hlavnej ceste náhlu prekážku, v čoho dôsledku mu pri odbočovaní vľavo narazil s motocyklom do pravej bočnej strany vozidla. Pri nehode motocyklista spadol a utrpel zranenia.

Odvolací súd v tejto súvislosti uvádza, že podľa dlhodobu ustálenej súdnej praxe v podobných prípadoch všeobecne platí, že vodič vozidla, ktorý má prednosť v jazde, nie je povinný meniť smer alebo rýchlosť jazdy, pokiaľ nič nenasvedčuje tomu, že by hrozil stret s vozidlom, ktorého vodič je povinný dať mu prednosť v jazde. Túto povinnosť a v nadväznosti na to aj povinnosť zabrániť stretu vozidla má vodič iba vtedy, keď včas a na dostatočnú vzdialenosť zistí, že vodič vozidla, ktorý mu má dať prednosť v jazde, svoju povinnosť nespĺnil, resp. že si počína tak, že je zrejmé, že ju nespĺní.

Ak vodič reaguje nesprávne na nebezpečnú situáciu, ktorú vyvolal iný účastník cestnej premávky porušením jej pravidiel, a v dôsledku toho nezabráni dopravnej nehode, hoci pri správnej reakcii bolo možné nehode predísť, možno horobiť za nehodu zodpovedným iba pokiaľ, pokiaľ mu za voľbu nesprávneho riešenia vzniknutej situácie možno pričítať zavinenie.

V posudzovanej veci by preto so zreteľom na už uvedené iba v prípade zistenia, že vodič osobného motorového vozidla Mercedes Benz (obžalovaný) nemal možnosť spozorovať motocykel zn. Yamaha (poškodeného) skôr, než so svojim vozidlom započal odbočovací úkon vľavo z hlavnej cesty a v dôsledku toho nemohol splniť ani povinnosť dať mu prednosť v jazde, bolo možné usudzovať na to, že posudzovanú dopravnú nehodu zaviniť výlučne poškodený tým, žeby jazdil vyššou, ako povolenou rýchlosťou, čo však vzhľadom na v spise zadokumentované a na hlavnom pojednávaní vykonané dôkazy nemožno konštatovať.

V tejto súvislosti ako i v súvislosti s odvolacími námietkami obžalovaného krajský súd v celom rozsahu poukazuje na vyššie uvedené skutkové a právne závery ohľadne viny obžalovaného. V danom prípade nie je možné pričítať žiadnu relevantnú mieru spoluúčasti poškodeného na vzniku dopravnej nehody, nakoľko v danom prípade kolíznú situáciu objektívne vyvolal a zapríčinil výlučne obžalovaný tým, že sa plne nevenoval vedeniu vozidla a nesledoval situáciu v cestnej premávke tak, ako to i sám obžalovaný uvádzal vo svojej výpovedi z prípravného konania dňa 2. decembra 2017 a ktorá výpoveď plne korešpondovala aj s výpoveďou poškodeného a ostatnými dôkazmi vykonanými na hlavnom pojednávaní. Obžalovaný totižto mal jednak možnosť spozorovať na dostatočnú vzdialenosť motocyklistu a tomu prispôsobiť, prípadne prehodnotiť aj svoj odbočovací manéver a zároveň, ak by nekrižoval protismer, k nehode by nedošlo, pretože motocyklista by bezpečne prešiel okolo jeho motorového vozidla. Ani odvolací súd preto obhajobe obžalovaného neuveril, túto vyhodnotil jednoznačne ako účelovú a prispôbenú dôkaznej situácii vyplývajúcej z prípravného konania. Je zrejmé, že ťažisko obhajoby bolo preniesť zodpovednosť za spáchaný skutok na poškodeného Q., čo je rovnako možná považovať za čisto účelové s cieľom zbaviť sa trestnej zodpovednosti za spáchaný skutok na úkor inej osoby.

Obžalovaným navrhované znalecké dokazovanie ani podľa názoru odvolacieho súdu nebolo potrebné vykonať vzhľadom na dostatočne ustálený skutkový stav už doposiaľ vykonanými dôkazmi, pričom by toto ani nezodpovedalo zásade hospodárnosti konania. Je potrebné uviesť, že Ústava Slovenskej republiky v článku 47 ods. 3 garantuje rovnosť účastníkov v konaní pred súdom, pričom pod rovnakým postavením účastníkov možno rozumieť iba také procesné postavenie, ktoré zabezpečí spravodlivý proces. Požiadavka spravodlivého procesu v sebe obsahuje zásadu, zaručujúcu pre každú stranu v procese mať rovnakú možnosť obhajovať svoje záujmy a zároveň vylučujúcu mať možnosť podstatnej

výhody voči protistrane. Tvrdenia obžalovaného, že zostali opomenuté jeho návrhy ohľadne vykonania znaleckého dokazovania, ako vyplýva z obsahu spisu, nezodpovedajú postupu súdu prvého stupňa v konaní (ktorý podrobne vysvetlil, prečo takéto dokazovanie nepovažuje za potrebné), a sú účelové. Podľa názoru odvolacieho súdu, obžalovaný mal možnosť v celom rozsahu obhajovať svoje záujmy v konaní a v prejednávanej veci nebola porušená zásada rovnosti zbraní, keď obžalovanému nebránila žiadna prekážka zaobstarat' si počas celého trestného konania (až do vyhlásenia rozsudku, t. j. počas 2 a pol roka) znalecký posudok na podporu tvrdení, ktorými na rozdiel od prípravného konania argumentoval až na hlavnom pojednávaní.“

Z vyššie citovaných častí rozhodnutí okresného i krajského súdu je podľa dovolacieho súdu zrejmé, že konajúce súdy sa s návrhom obvineného na doplnenie dokazovania v priebehu konania vysporiadali, pričom odmietnutie vykonania navrhovaného dôkazu vo svojich rozhodnutiach dostatočným spôsobom odôvodnili. Obvinený zo strany oboch konajúcich súdov dostal dostatočnú odpoveď na to, z akého dôvodu bol jeho návrh na doplnenie dokazovania odmietnutý.

Pokiaľ obvinený v podanom dovolaní poukazuje na to, akým spôsobom mohli závery znaleckého posudku znalca z odboru cestnej dopravy ovplyvniť zistený skutkový stav, potvrdiť či už jeho výpoveď alebo výpoveď poškodeného (v nadväznosti na čo zistený skutkový stav podrobne rozoberá a analyzuje), k tomu najvyšší súd opätovne poukazuje na vyššie citované právne vety rozhodnutia uverejneného v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 7, roč. 2011, predovšetkým na vetu: „Ak by záver orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu učinенý v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú, a že ju nebude overovať ďalšími dôkazmi, zakladal opodstatnenosť dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, ktorá vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu.“ Možno k tomu doplniť, že správnosť a úplnosť zisteného skutku dovolací súd pri dovolaní podanom obvineným nemôže s poukazom na § 371 ods. 1 písm. i) časť vety za bodkočiarkou Trestného poriadku skúmať a meniť. Skutkový prieskum by bol v dovolacom konaní možný len v prípade dovolania podaného ministrom spravodlivosti Slovenskej republiky z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 3 Trestného poriadku.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že v predmetnej veci nie je splnený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku a z tohto dôvodu dovolanie obvineného W. W. na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.